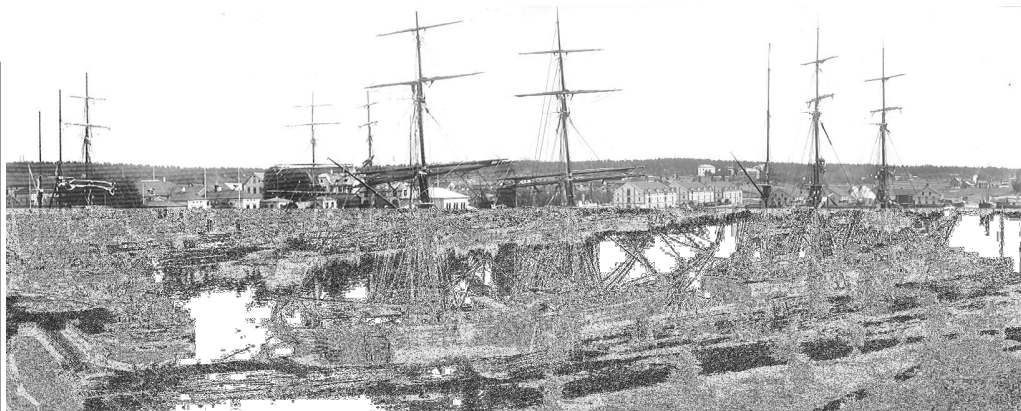

HAMNEN

Stadens skönhet

Mina reflektioner över stadens miljö, mina tankar, intryck, känslor och kunskaper om stadens yttre miljö - hur tolkar jag dem ?

Det var tänkt att den här skriften skulle beskriva skönheten i vår stad. En skönhet som kanske bara finns i våra fantasier. I mitt huvud är hamnen en samlingsplats för människor som känner en dragning till vatten. På våra många sommarresor med husbilen, där målet har varit en stad vid en sjö eller vatten, där råder det en sjudande aktivitet. Det är kaféer, restauranger, torgstånd och utställningar som lockar många besökare att stanna till. I min stad Hudiksvall och i hamnen, råder en ordning som står för enförmighet, ödslighet och ofrihet. Vad är det som gör skillnaden?

Vi ser alla staden på olika sätt. Vår känsla för staden styrs av vad våra sinnen väljer att uppfatta och vad vårt minne väljer att spara. Vad är det som ger mig en speciell känsla när jag rör mig i de yttre miljöerna ?

Hamnen

I min fantasi kan jag fortfarande se segelfartygen som strävar mot kanalens mynning för att via den ta sig till den lilla hamnen som ligger vid Lilla fjärdens västra strand. En fartygstrafik som upphörde på grund av landhöjningen. Vår kung Johan III, erbjöd skattelindring till folket och magistraten om och när staden flyttades ned till den Stora Fjärden och där ville han att man skulle anlägga en ny hamn. Så skedde också på 1600-talet första hälften.

Text och Bild Roland Waax

Mina kunskaper om Hudiksvalls historia är i mycket hamnens historia. Hamnen var den avgörande orsaken till stadsgrundandet och den var en förutsättning för att staden överlevde. Området innehåller idag ett flertal objekt och minnesmärken, som vittnar om stadens utveckling, objekt som inte bara i sig har ett högt kulturhistoriskt värde, som också kan berätta om stadens historia. Historia kan ha så många innebörder för oss. Från min studietid i Stockholm fäste man i mitt minne Sveriges historia och vi fick läsa om t.ex. Nyköpings gästabad och om freden i Brömsebro.

Genom mina många resor i landet har jag sökt efter dessa platser. Dessa historiska händelserna finns numera bara kvar som fantasier, eller som ett namn.

I Hudiksvall och i hamnen har varje tids händelse satt sig som avlagringar och efterlämnat spår av olika tider och skeenden. Vi kan fortfarande avläsa dem i det som står kvar, vi behöver bara förstå dem och ha respekt för dem.

Sandreveeln t.ex. som i stora fjärden blev till Kutsikäret. Kutsikäret som i slutet på 1700-talet bytte namn till Kastellholmen sedan man låtit montera upp kanoner som skulle skydda staden mot fientligt flottangrepp. De begagnade kanonerna som inköptes från huvudstaden och som på grund av sin ålder blev farligare att vistas bakom än framför. De finns idag symboliskt monterade på Köpmanberget som stadens skydd.

De grå sjöbodarna som kom till på senare 1800-talet när kommunen ville anlägga en stenkaj där fiskarbefolkningen tidigare hade sina bryggor och sjöbodar.

Spåren efter det Fougsta varvet, där ett av de sista skeppen som byggdes blev så stort att man blev tvungen att gräva ut ur brinken för att hela skrovet skulle ligga på torra land. Kan Du i fantasin se alla dessa människor som med sina primitiva redskap och för hand, grävde och schaktade bort 1000-tals ton sten, sand och jord ?

Strax intill finns idag ett vindskydd och en bänk för att flanörerna skall kunna beundra utsikten och att vila benen vid.

Det är svårt att veta om folk menar detsamma då de alla är överens om att den här platsen eller miljön är vacker eller ful, om den är inbjudande eller trist. Analyserna är trevande och svårtolkad.

Hur vårdar vi den miljö som har så många spår av stadens utveckling och historia ? Har lusten att förgöra eller förstöra miljön ett samband för att det inte är vår eller min historia. Den egna och närmaste historien är den viktigaste och som har störst betydelse. Våra föräldrars historia är kanske den mest föraktade och den riktigt gamla historien värnar vi mest.

Text och Bild Roland Waax

Hudiksvalls hamn är unik. Ingen annan stad utmed norrlandskusten kan erbjuda en kajplats så nära stadens centrum och till ett så djupgående fartyg som här i Hudiksvall. Vid Kattvikskajen är vattendjupet 11 meter och vid stenkajen 7.5 meter djupt .

Hamnens och den historiska miljöns framtid oroar mig.

All kommersiell verksamhet har avstannat i hamnen och kommunens planeringar pågår med lösningar som inte alltid tar hänsyn till områdets historia och karaktär.

För att samtidigt kunna bevara och förändra i Hudiksvall, där hamnområde är en viktig del i stadens själ, är det nödvändigt att känna till vilka krafter som gjort att den ser ut som den gör och hur innevånarna under flera hundra år har utnyttjat och format staden. Det är lätt att vi förändrar sådant som utgör stadens själ och identitet, och då är det inte längre Hudiksvall som är kvar, det har blivit en kopia av någon annan stad.

Det har vid flera tillfällen talats om att bebygga hamnen med bostäder för att där skapa ett attraktivt boende.

Bilden till höger är från Landskrona och visar att där har de styrande i staden för alltid avstängt hamnen för framtida fartygstrafik.

Är det möjligen som på bilden stadens planerare vill att vår hamn skall se ut ?

Jag vill att hamnen skall finnas kvar och jag förutsätter att den skall förändras och utvecklas utan att kvaliteter skall förödas.

Kanske finns det ändå en liten strimma av hopp om att bevara Hudiksvalls hamn till det den en gång var, - en sjöfartsstad.

Det unika med vår stad har väckt flera rederiers intresse för att besöka vår stad och att få angöra hamnen med stora lyxkryssare. När rederierna 1993 första gången kontaktade hamnkaptenen Pär-Erik Åslund och redogjorde för sina planer, att med kryssare besöka midnattsolens land, fanns ingen lämplig stad för "strandhugg" utmed norrlandskusten utom Hudiksvall, de övriga hade industrihamnar utanför statskärnan eller byggt bostäder i hamnen.

Senare har man av säkerhetsskäl beslutat att ankra på öppet vatten

och landsätta passagerarna med mindre båtar. För passagerarna anger rederiet i sin broschyr hur långt det är till städernas city, i Hudiksvall är det 200 meter. I Sundsvall 5 Km och Umeå 20 Km.

Gå in på Internetadressen här intill så finner Du information om kryssningen, på sidan 4 hittar Du informationen om "Happy Hudik".

<http://www.bothniacruiseports.com/files/OfficialBrochure.pdf>
Länken är inte längre aktiv.

Om hamnen skall leva, skall den också användas. Den övergivna hamnmiljön är dyster, den ger mig obehagskänslor. Varför lyckas man i andra städer, men inte i Hudiksvall. Vad är det som gör att det blir fel ? Utan människor är miljön död.

Låt oss tillsammans kämpa för att hamnen, miljön och historien skall få leva vidare.

Roland Waax

Långgatan 32
82452 Hudiksvall
0650-12600

roland@waax.se

